

Protikorupční strategie

Olomouckého kraje

Vážené dámy a pánové, milí spoluobčané!

Boj proti korupci se nás bezesporu týká v mnoha oblastech, nejen v oblasti hodnocení společenské situace, hospodářství a veřejné správy. Nepotíraná korupce způsobuje velmi vážné hospodářské a morální škody, brání rozvoji hospodářské soutěže, negativně odráží obraz o politické scéně, stejně jako o podnikatelském sektoru.

Krátkozraký přístup k prospěchu z korupčního jednání se tedy nedá srovnat se škodou, kterou takové jednání způsobí a to nejen ve finanční podobě, ale také na pověsti, důvěře v Olomoucký kraj a státní zřízení obecně. Aby k těmto ztrátám nedocházelo, nesmíme opomínat boj proti tomuto společenskému jevu.

Základním prvkem právního státu je spolehlivá a transparentní správa, která je řízena a orientována právem a zákony, spolu s pevně nastavenými pravidly od těchto norem odvozenými. Potírání korupce má tedy jako velmi závažné téma v Olomouckém kraji prioritu.

Je nutné, aby korupční jednání bylo odhalováno. Je nutné, aby bylo odhalováno včas a účinným způsobem. Je nezbytné, aby byl zabezpečen a jasně stanoven systém rozpoznání hranice mezi dovoleným a nepřípustným, je mimořádně důležité, aby boj s korupcí nebyl zneužíván a využíván k jiným účelům. To vše je možné při nastavení fungující protikorupční strategie a protikorupčních opatření. Věřím, že takovýto protikorupční systém realizujeme a prosazujeme v Olomouckém kraji a jeho krajském úřadě.

Ing. Jiří Rozbořil
hejtman Olomouckého kraje

Obsah

Úvod	.....	2
1. Vytvoření a posilování protikorupčního klimatu	.....	5
1.1 Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky	.....	5
1.2 Etický kodex zaměstnanců a zastupitelů	.....	5
1.3 Vzdělávání zaměstnanců a zastupitelů	.....	6
1.4 Systém pro oznamování podezření na korupci	.....	6
1.5 Ochrana oznamovatelů	.....	7
2. Transparentnost	.....	8
3. Řízení korupčních rizik a jejich monitoring	.....	9
4. Postupy při podezření na korupci	.....	11
5. Vyhodnocení protikorupčního programu	.....	12
Příloha č. 1 – Korupční rizika OK v roce 2015	.....	13

PROTIKORUPČNÍ STRATEGIE OLOMOUCKÉHO KRAJE

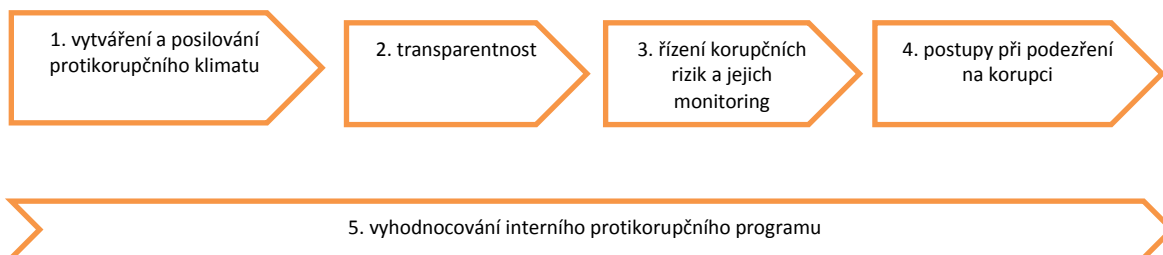
V roce 2013 bylo usnesením vlády ČR č. 752/2.10.2013 a č. 851/13.11.2013 uloženo ústředním správním orgánům vytvořit ke 30. 4. 2014 (či aktualizovat) Rámcový rezortní interní protikorupční program; provádět jeho roční vyhodnocování vždy ke 30. 9. příslušného roku; zveřejnit aktuální znění tohoto programu na internetových stránkách rezortu do 31. 10. příslušného roku.

Následně byl vydán ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu v říjnu 2014 návrh „Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017“. Shrnutí k tomuto materiálu uvádí, že pro zpracované akční plány je výchozí základnou veřejná správa s důrazem na státní správu a vládními prioritami pro boj s korupcí. Tato opatření pak musí vést ke zlepšení právního prostředí v ČR, zvyšování důvěry v rozhodovací procesy a celkovému snížení míry korupce v české společnosti.

Z výše uvedeného textu plyne, že vytvoření konkrétního protikorupčního programu je žádoucí i na stupni krajů tak, jak doporučují vládní usnesení z předchozích období.

Postup při vytvoření protikorupční strategie Olomouckého kraje

Podle metodiky k vytvoření Rámcového rezortního interního protikorupčního programu má mít základní osnova programu pět základních částí. Podle metodiky k jednotlivým částem byl zpracován návrh protikorupční strategie Olomouckého kraje.

1. Vytvoření a posilování protikorupčního klimatu

Protikorupční strategie vytváří prostředí odmítající korupční jednání a zdůrazňující ochranu majetku. Je označována jako zastřešující oblast protikorupčního programu, který je dále členěn do dílčích oblastí:

- 1.1 propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky;
- 1.2 etický kodex zaměstnanců a zastupitelů;
- 1.3 vzdělávání zaměstnanců;
- 1.4 systém pro oznámení podezření na korupci;
- 1.5 ochrana oznamovatelů.

1.1 Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky

Problematice etiky v pracovní činnosti a chování zaměstnanců kraje a zastupitelů by měla být věnována systematická pozornost. Etické chování musí být ze strany vedoucích zaměstnanců propagováno a vysvětlováno, a prováděno pravidelné vyhodnocování účinnosti etického kodexu. Nedílnou součástí zmíněného procesu je i to, aby vedoucí představitelé kraje, ostatní zastupitelé a vedoucí úředníci znali stav dodržování etických kodexů a byli schopni ho vyhodnocovat a propagovat svým příkladným chováním.

1.2 Etický kodex zaměstnanců Olomouckého kraje a zastupitelů Olomouckého kraje

Etický kodex zaměstnanců Olomouckého kraje byl aktualizován v roce 2014 – vnitřní předpis Krajského úřadu Olomouckého kraje č. 5/2014, a při jeho aktualizaci byl použit Standard Etického kodexu podle usnesení vlády ČR z roku 2012.

Etický kodex zastupitelů Olomouckého kraje bude projednán v příštím volebním období. V současné době je jednání a vystupování zastupitele kraje vázáno slibem zastupitele podle § 33 a dále podle § 34 zákona o krajích č. 129/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

1.3 Vzdělávání zaměstnanců a zastupitelů

Školení o korupci pro všechny zaměstnance OK bylo provedeno v roce 2004 a 2007. V současné době je vzdělávání zaměstnanců OK proti korupci obsahem vstupního školení pro nastupující nové zaměstnance. Krajský úřad Olomouckého kraje dále zajišťuje průběžně, podle nabídek specializovaných organizací, školení s protikorupčním obsahem – např. veřejné zakázky a korupce, tato školení jsou zaměřena na vybraný okruh zaměstnanců, kterých se daná problematika bezprostředně dotýká.

V roce 2015 bude provedena aktualizace plánů vzdělávání zaměstnanců kraje na všech referentských i vedoucích úrovních tak, aby při pravidelných školeních byla v jejich programu zahrnuta i školení proti korupci – se soustředěním pozornosti do činností s vyšší mírou rizik.

Tato oblast bude hodnocena při provádění ročního hodnocení plánů vzdělávání a souvisí i s roční aktualizací korupčních rizik a pravidelným vyhodnocením účinnosti protikorupčního programu.

1.4 Systém pro oznámení podezření na korupci

Podle Etického kodexu zaměstnance je povinností zaměstnance jakékoliv korupční jednání nebo podezření na takové jednání, o kterém se zaměstnanec dozvěděl věrohodným způsobem, oznámit svému nadřízenému, který by měl přijmout odpovídající opatření. Dále je zaměstnanec povinen bezodkladně oznámit nabídnutí či získání neoprávněné výhody.

Systém oznamování podezření na korupci je nastaven jako dvojstupňový – první stupeň představuje posouzení a ověření relevance oznámení. Druhý stupeň obsahuje prověření informací a dále se postupuje podle stanovených interních postupů.

Jako další možnosti oznámení korupčního jednání může dotčená osoba využít

- protikorupční linku Olomouckého kraje ~~585 508 804~~; od února 2016... 585 508 801
- protikorupční e-mailovou adresu korupce@kr-olomoucky.cz;
- poštovní adresu: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, Olomouc, 779 11 (obálku označit slovy PROTIKORUPČNÍ LINKA).

1.5 Ochrana oznamovatelů

V rámci Krajského úřadu Olomouckého kraje jsou nastavena vnitřním předpisem interní pravidla, která zajistí ochranu zaměstnancům Olomouckého kraje, kteří upozorňují na možné korupční jednání.

Základní pravidla včetně doporučení pro oznamovatele korupce jsou vyjmenována v příručce Protikorupční manuál, které je součástí materiálů uveřejněných na webu Olomouckého kraje.

2. Transparentnost

Transparentnost je specifikována jako vybudování otevřeného informačního prostředí s výčtem informačních okruhů s tím, že jsou respektována zákonná omezení vztahující se ke zveřejňování informací (např. ochrana osobních údajů).

V prostředí Olomouckého kraje je transparentnost prezentována vytvořením protikorupčního portálu na webových stránkách Olomouckého kraje s obsahem:

- a) Protikorupční strategie OK;
- b) Mapa rizik protikorupční strategie OK (příloha č. 1 protikorupční strategie OK);
- c) Informační příručka pro občany Olomouckého kraje - Protikorupční manuál (základní pokyny jak postupovat při podezření na korupci);
- d) Etický Kodex zaměstnance Olomouckého kraje;
- e) Protikorupční linka;
- f) Veřejné zakázky – zveřejnění Směrnice ROK a vnitřního předpisu KÚOK k VZ;
- g) Veřejné zakázky – Hodkaz na Profil zadavatele (VZ nad 500 tis. Kč bez DPH);
- h) Záznamy a usnesení ze zasedání ZOK – Hodkaz;
- i) Usnesení ROK – Hodkaz;
- j) Programové prohlášení ROK + jeho roční vyhodnocení – Hodkaz;
- k) Programy - Dotace, příspěvky a granty – Hodkaz;
- l) Dotace a příspěvky – Hodkaz na závěrečný účet OK;
- n) Rozpočet a závěrečný účet Olomouckého kraje, rozklikávací rozpočet – Hodkaz;

Poznámka: Hodkaz = hypertextový odkaz

Sekce protikorupčního portálu na webu Olomouckého kraje bude průběžně doplňována o další odkazy. Jedním z nich bude zveřejnění odkazu na soubor zveřejněných veřejnosprávních smluv o poskytnutí dotace nebo návratných finančních výpomocí v souladu se změnou zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů od 1.7.2015, případně odkaz na soubor, kde jsou zveřejněny veřejné zakázky nižší hodnoty jak 500 tis. Kč (např. smlouvy od 50 tis. Kč).

Aktualizace protikorupčního portálu je součástí roční aktualizace protikorupčního programu.

3. Řízení korupčních rizik a jejich monitoring

Aktivní řízení korupčních rizik spolu s manažerskou správou kontrolních mechanismů rizikových oblastí je další nástroj boje s korupcí.

Olomoucký kraj pracuje s korupčními riziky v základních oblastech, ve kterých lze očekávat zvýšenou míru nebezpečí korupce (příloha č. 1):

- poskytování dotací z rozpočtu Olomouckého kraje;
- veřejné zakázky;
- správa pohledávek;
- úhrada závazků;
- činnosti úředníka;
- realizace investic;

s tím, že jako možná příčina rizika daného procesu je uváděno korupční jednání fyzické či právnické osoby, které může být identifikováno jako:

- klientelismus – neoficiální systém v politice založený na protekci a konexích; navazování známostí a vytváření vzájemně závislých vztahů;
- nepotismus – zvýhodňování, prosazování příbuzných z pozice svého postavení;
- lobbying – legální prosazování zájmů určité zájmové skupiny v rozhodovacím procesu;
- malá transparentnost – malá průhlednost a přehlednost procesu.

Korupční rizika jsou nastavena v roce 2015 jednorázově s tím, že jejich aktualizace bude prováděna každým rokem podle skutečnosti včetně vyhodnocení realizovaných opatření vedoucích k eliminaci rizik. Vedoucí pracovník má k dispozici karty korupčních rizik a průběžně sleduje plnění jednotlivých opatření k eliminaci všech rizik vyskytujících se v okruhu jeho činnosti.

Aktualizace korupčních rizik je součástí roční aktualizace protikorupčního programu.

Pro stanovení hodnocení rizik byla nastavena jednotná stupnice, kdy předmětem hodnocení je pravděpodobnost výskytu pojmenovaného rizika a hodnocení jeho možného dopadu na dosažení cílů organizace:

A pravděpodobnost výskytu	* bodové hodnocení	B možné dopady	* bodové hodnocení	hodnocení rizika = hodnota A x hodnota B
velmi nepravděpodobné	3	nízké	3	Výsledná hodnota rizika je zařazena do skupin rizika: 10 – 16 nízké riziko 17 – 22 střední riziko 23 – 30 vysoké riziko výsledek se zaokrouhluje směrem dolů
možné	4	střední	5	
velmi pravděpodobné	5	vysoké	5,5	
téměř jisté	5,5			

* stupnice bodového hodnocení je nastavena tak, aby výsledná hodnota rizik byla totožná se stávajícím hodnocením rizik Krajského úřadu Olomouckého kraje (mapa rizik činnosti KÚOK nastavena a hodnocena od roku 2006 jako součást vnitřního kontrolního systému úřadu) a korupční rizika budou od roku 2015 jejich součástí.

Pro informaci uvádíme množinu opatření, vedoucích k eliminaci možných korupčních rizik:

- transparentní nastavení pravidel pro poskytování dotace z rozpočtu Olomouckého kraje včetně souvisejících postupů;
- dodržování platných etických kodexů;
- provádění průběžných a následných kontrol rizikových procesů (poskytování dotací, veřejné zakázky, plnění smluv);
- precizní provádění dokladové inventarizace závazků a pohledávek Olomouckého kraje;
- dodržování pravidel schvalovacích postupů a nastaveného vnitřního kontrolního systému podle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě;
- dodržování procesních pravidel nastavených v organizaci vnitřními akty řízení.

Přehled korupčních rizik včetně jejich hodnocení je uvedeno v příloze č. 1.

4. Postupy při podezření na korupci

Zpracování a následná opatření v této oblasti by měla vést k systémově zabezpečeným postupům, které minimalizují případné škody vzniklé výskytem korupce – rychlost a jednotný postup reakce na zjištěné skutečnosti, objektivní analýzy příčin, následků zjištěných skutečností, náprava a prevence.

V roce 2015 byl nastaven stabilní systém oznamování podezření korupce, a to nejen pro interní prostředí, ale také pro vnější prostředí – tj. oznámení na protikorupční linku na webu OK, či v jiném prostředí (telefonicky, e-mailem, poštou).

Jsou nastaveny základní postupy projednání, ověření a uzavření korupčního podezření či kauzy. Útvar interního auditu Krajského úřadu Olomouckého kraje bude tuto agendu ověřovat a poskytovat relevantní informace managementu kraje.

Na korupční jednání je možné podat podnět prostřednictvím

- telefonní Protikorupční linky Olomouckého kraje ~~585 508 804;~~
od února 2016 585 805 801;
- protikorupční e-mailové adresy korupce@kr-olomoucky.cz;
- poštovní adresy: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a,
Olomouc 779 11
(obálka by měla být označena slovy PROTİKORUPČNÍ LINKA).

Další informace, jak postupovat při podezření na korupci, je uvedena v Protikorupčním manuálu - příručce, která je uveřejněna na webových stránkách Olomouckého kraje jako součást Protikorupčního portálu.

5. Vyhodnocování protikorupčního programu

Cílem této aktivity je zdokonalovat protikorupční program Olomouckého kraje a umožnit koordinaci protikorupčních aktivit napříč kraji. Pravidelné hodnocení přispívá k posílení protikorupčního prostředí, které zajišťuje i eliminaci rizik.

Každým rokem k určenému datu bude pověřený odbor Krajského úřadu Olomouckého kraje provádět interní hodnocení protikorupčního programu. Vyhodnocení účinnosti protikorupčního programu bude zaměřeno na plnění všech jeho částí, na účinnost tohoto plnění a na implementaci nápravných opatření.

Projednaný a schválený aktualizovaný protikorupční program bude následně zveřejněn na webu Olomouckého kraje s výsledkem hodnocení účinnosti za uplynulý rok a informací o přijetí případných opatření. První vyhodnocení a aktualizace Protikorupčního programu bude provedena v prvním čtvrtletí roku 2016.

Zpracoval: Pracovní tým ředitele KÚOK v dubnu 2015.

Aktualizace: Červen 2015, oprava - únor 2016

Použitá literatura:

- Materiály uveřejněné na webových stránkách ministerstev a vlády ČR ke korupční strategii
- Analýza stavu boje proti korupci vypracovaná pro Asociaci krajů ČR v lednu 2012

Seznam použitých zkratk

OK Olomoucký kraj
KÚOK Krajský úřad Olomouckého kraje
VZ veřejná zakázka
ROK Rada Olomouckého kraje
ZOK Zastupitelstvo Olomouckého kraje
ČR Česká republika

KORUPČNÍ RIZIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE v roce 2015

Skupina rizik	Číslo rizika	Název rizika	Hodnocení rizika	
POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ Z ROZPOČTU OK	KOR 1	Ovlivnění výše dotace	20	střední
	KOR 2	Ovlivnění hodnocení žádostí	27,58	vysoké
	KOR 3	Ovlivnění předmětu podpory oproti pravidlům	20	střední
	KOR 4	Ovlivnění kontroly čerpání dotace	20	střední
VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	KOR 5	Neoprávněná změna plnění veřejné zakázky	20	střední
	KOR 6	Neoprávněné poskytnutí informací některým uchazečům	22	střední
	KOR 7	Ovlivnění hodnotící komise	16,5	nízké
	KOR 8	Přizpůsobení obsahu zadávací dokumentace	22	střední
	KOR 9	Rozdělení VZ na menší celky	22	střední
	KOR 10	Veřejná zakázka bez výběrového řízení	22	střední
	KOR 11	Výběr nabídky je v rozporu s doporučením hodnotící komise	22	střední
SPRÁVA POHLEDÁVEK	KOR 12	Neoprávněná změna údaje v evidenci pohledávek kraje	16,5	nízké
ÚHRADA ZÁVAZKŮ	KOR 13	Přednostní úhrada závazků	20	střední
REALIZACE INVESTIC	KOR 14	Neuplatnění sankcí ze smlouvy	20	střední
	KOR 15	Převzetí předmětu plnění v rozporu se smluvním závazkem	22	střední
ČINNOSTI ÚŘEDNÍKA	KOR 16	Neoprávněná změna nebo neplnění podmínek smlouvy	20	střední
	KOR 17	Nevýhodné podmínky uzavírané smlouvy pro OK	22	střední
	KOR 18	Ovlivnění plánu kontrol	20	střední
	KOR 19	Ovlivnění výsledků kontrol	22	střední
	KOR 20	Ovlivnění rozhodnutí zkrácením podkladů pro odpovědný orgán	22	střední
	KOR 21	Ovlivnění rozhodnutí v rámci správního úkonu	20	střední
	KOR 22	Ovlivnění výsledků výběrového řízení na obsazení pracovního místa	20	střední
	KOR 23	Únik informací nebo jejich neoprávněné poskytnutí	27,5	vysoké
Příčiny – zdroje – rizika procesu	Korupční jednání: Klientelismus (protekce a konexe); Nepotismus (zvýhodňování a prosazování příbuzných); Lobbing (legální prosazování zájmů skupiny); malá Transparentnost (malá průhlednost a přehlednost procesu); Úplatky (informace, dary, výhody, bezplatné služby, apod.)			